

VERDIPAKKE FRA FILEFJELL

av
Tore Haga

I fjor fikk jeg slått til meg et følgebrev for verdipakke, stemplet Nystova, om enn hverken prydelig eller tydelig. Nystova var på den tid et poståpneri på Filefjell. Mer om dette senere.

Et iøynefallende trekk ved følgebrevet er at det er benyttet etikett beregnet på verdibrev (for en relativt kort periode i posthistorien). Dette var da pussig, tenkte jeg og grep brødrene Aunes "Norske innenrikske portotakster & gebyrer 1877-1995". Her fant jeg flere knagger å henge deler av denne artikkelen på. For det første heter det at da det i 1926 ble innført egne etiketter for verdipakker, gjaldt dette ikke for poståpneriene. Disse skulle bruke vanlige etiketter - som gjort øverst på dette følgebrevet - foruten at det skulle påføres en rød etikett med tekst "Verdi angitt". Javel. Men på Nystova poståpneri hadde man trolig ikke slike etiketter, og derfor løste man problemet ved å bruke en rek-etikett minus R, slik som var regelen for verdibrev. Jeg la til grunn at sendingen var stemplet høsten 1943, etter å ha sett ikke så altfor nøye etter foran og bak. Og følgebrevet var trykt i mai 43.

Men stopp en hal: Her er noe som ikke stemmer helt. Det er satt på frimerker for kr 1,80. Porto var kr 1,50,-, som anført nederst, og i tillegg skulle komme rek-avgift. Assuransavgift var ikke aktuelt for en så lav verdi som kr 50,-. Rek-avgiften var i 1943 20 øre og ble i 1946 satt opp til 30 øre. Frem med forstørrelsesglasset!

Stempelavtrykkene fra Nystova var som sagt ikke særlig tydelige, mens de fra Valnes i Bodin så betydelig bedre ut. Riktignok manglet 4 i årstallet, men ellers så det da greit nok ut? Ser man på de forstørrede Nystova-avtrykkene, synes det også greit å stå 43 i det venstre, men det høyre - der står det da sannelig 48? Og i det nederste av Valnes-avtrykkene - er ikke endene på det mulige 3-tallet der trukket mot sentrum av tallet, slik at det mer ligner på et 8-tall?

Ja, sannelig om jeg vet. Det kan være at bakgrunnsfargen i frimerket mellom løvens halerot og bakben er med på å danne det tilsynelatende 8-tallet i det høyre stempelet. Men hvis året virkelig var 1943, da var rek-avgiften satt for høyt.

Den anvendte verdi-etiketten gikk forøvrig av bruk 1.4.1947, og verdibrev skulle deretter påsettes en spesiell etikett, rød på farge og med en V foran løpenummeret. Dette gjaldt også for poståpnerier. Men om året i stempelet faktisk var 1948, så var jo Nystova langt fra allfarvei og høyt til fjells

I Norske Filatelistika fant jeg at Nystuens Hotel, som avsenderen holdt til på (riktignok nå benevnt Nystuen Hotell), en gang i tiden opererte med et privatstempel på post. Poststedet Nystuen (muligens benevnt Nystuen Hotel, se Filatelistika s. 223) skal ha blitt opprettet som brevhus i 1891 og ble etter hvert benevnt Nystuen paa Filefjeld, og det ble poståpneri i 1917 under navnet Nystua paa Filefjell, og til slutt Nystova i 1936. 2986 Nystova ble lagt ned 9.7.1984, og stedet har nå adresse 2985 Tyinkrysset.